

(cc) BY-SA

УДК 381/2

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ МІНЕКОНОМРОЗВИТКУ У СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА МЕТРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, ЯКІ НЕОБХІДНО ВИКОНАТИ ДО КІНЦЯ 2019 РОКУ

**Results of the Activities of the Ministry of Economic
Development and Trade in the Field of Technical Regulation,
Standardization, Metrology and Metrology Activities for 2018
and the Main Tasks to be Completed By the End of 2019**

Л. Віткін, доктор технічних наук, професор,
директор Департаменту технічного регулювання,
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України,
м. Київ,
e-mail: dtr@me.gov.ua

L. Vitkin, Doctor of Technical Sciences, professor,
Director of the Department of Technical Regulation,
Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine,
Kyiv,
e-mail: dtr@me.gov.ua

У 2018 році Мінекономрозвитку продовжувало виконання завдань у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності, передбачених законодавчими та програмними документами, а саме: Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, Планом пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, Стратегією розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року.

Потрібно зазначити, що план заходів щодо реалізації Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року містить 58 заходів, із них виконано у 2015 році 22, у 2016 — 7, у 2017 — 7, у 2018 — 4. Зокрема, у 2018 році завершено виконання заходу щодо забезпечення підписання угод про визнання між Національним агентством України з акредитації (НААУ) та Європейською кооперацією з акредитації у всіх сферах акредитації між НААУ та Міжнародною асоціацією з акредитації лабораторій (ILAC) та Міжнародним форумом з акредитації (IAF); фактично забезпечено завершення закупівлі необхідного обладнання з метою оновлення та модернізації засобів та обладнання випробувальних, калібрувальних, вимірювальних і повірочних лабораторій відповідно до бюджетної програми КПКВК 1201440 тощо. Виконання 18 заходів продовжується, оскільки кінцевим терміном їх виконання визначено 2020 рік.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ

У 2018 році забезпечувалося вдосконалення законодавства у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію»:

- внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України стосовно внесення змін до Митного кодексу України (реєстр. № 9195 від 11.10.2018);
- забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (реєстр. № 8370 від 17.05.2018). 18.12.2018 законопроект прийнято за основу в першому читанні;
- забезпечувалося супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України стосовно внесення змін до деяких законодавчих актів України (реєстр. № 7123 від 19.09.2017) та проекту Закону України стосовно внесення змін до Закону

України «Про публічні закупівлі» (реєстр. № 7124 від 19.09.2017);

▪ розроблено та надіслано на погодження із заінтересованими органами проект Закону України стосовно внесення змін до Податкового кодексу України.

Загальна кількість прийнятих у 2018 році національних стандартів становить 2152, із яких 2002 — міжнародні та європейські стандарти, прийняті як національні, у тому числі 1363 європейські. Фонд національних стандартів становить 21758 національних стандартів, із них 6694 гармонізовані з європейськими і 7189 гармонізовані з міжнародними стандартами. Рівень гармонізації складає 64 %.

Затверджено ідентичні Переліки національних стандартів для цілей технічних регламентів, у зв'язку з чим видано **8 наказів** щодо затвердження переліків національних стандартів до **6 технічних регламентів**, а саме: безпечності нехарчової продукції (64 стандарти); безпеки машин (778 стандартів); обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах (90 стандартів); низьковольтного електричного обладнання (597 стандартів); іграшок (11 стандартів); електромагнітної сумісності обладнання (136 стандартів).

Затверджено Порядок розроблення національних класифікаторів (наказ Мінекономрозвитку № 17 від 11.01.2018, зареєстрований в Мін'юсті 31.01.2018 за № 124/31576).

Забезпечено участь України в діяльності міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації, зокрема, ДП «УкрНДНЦ» як національним органом стандартизації підписано Меморандум з Європейським інститутом телекомунікаційних стандартів (*ETSI*) (Меморандум від 16.01.2018), Угоду з Радою стандартів Канади (*SCC*) (Угода від 25.09.2018), Меморандум з Американським національним інститутом стандартів (*ANSI*) (меморандум від 27.09.2018).

МЕТРОЛОГІЯ

Прийнято Закон України № 2445 від 23.05.2018 «Про приєднання України до Метричної Конвенції». 07.08.2018 Україна набула повноправного членства в Метричній Конвенції та повноправного членства в Генеральній конференції з мір та ваг (*CGPM*).

Внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо метрології та метрологічної діяльності» (реєстраційний № 9061 від 06.09.2018).

Здійснюються заходи щодо виконання умов для набуття повного членства України

в Міжнародній організації законодавчої метрології (*OIML*): від Міністерство закордонних справ отримано офіційний переклад тексту Конвенції про заснування *OIML*, розроблено проект Закону України «Про приєднання до України до Міжнародної організації законодавчої метрології».

Встановлено на законодавчому рівні вимоги до засобів вимірювальної техніки для контролю порушень правил дорожнього руху з фото-, відеофіксацією: прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 852 від 03.10.2018 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 374 і від 13 січня 2016 р. № 94».

Продовжено діалог з бізнесом щодо відтермінування до 2021 року обов'язковості нанесення на маркуванні продукції позначення одиниць вимірювання грецькими або латинськими літерами: прийнято наказ Мінекономрозвитку № 1938 від 18.12.2018 «Про внесення змін до наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 04 серпня 2015 року № 914», зареєстрованого в Мін'юсті 26.12.2018 за № 1477/32929.

Забезпечено завершення робіт щодо створення трьох, удосконалення трьох та звірення двох державних первинних еталонів відповідно до Програми розвитку еталонної бази на 2018–2022 роки.

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ, ТЕХНІЧНІ РЕГЛАМЕНТИ ТА АКРЕДИТАЦІЯ

Забезпечувалося супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо технічних регламентів та оцінки відповідності» (реєстраційний № 6235 від 23.03.2017).

Забезпечено внесення змін до трьох технічних регламентів у пріоритетних сферах для цілей Угоди АСАА (щодо безпеки машин, низьковольтного електричного обладнання та електромагнітної сумісності електрообладнання) з метою врахування зауважень та пропозицій, наданих Європейською Комісією за результатами їх офіційного оцінювання. Постановою Уряду на початку липня 2018 року затверджено зміни до 3 технічних регламентів, про що було поінформовано Європейську Комісію.

Постановами Уряду затверджено у нових редакціях три технічні регламенти щодо безпеки іграшок; рухомого обладнання, що працює під тиском; та приладів, що працюють на газоподібному паливі.

Забезпечено прийняття чотирьох змін до двох технічних регламентів: три зміни до технічного регламенту обмеження використання деяких

небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні та одна зміна до технічного регламенту законодавчо регульованих засобів виміральної техніки.

Протягом 2018 року призначено 29 органів з оцінки відповідності (20 державної та 9 приватної форм власності) згідно з 17 технічними регламентами, розширено сферу призначення двох органів з оцінки відповідності державної форми власності та обмежено сферу призначення шести органам з оцінки відповідності (чотирьох державної та двох приватної форм власності);

У квітні 2018 року НААУ отримало розширення Багатосторонньої Угоди про взаємне визнання (IAF MLA) в одній сфері «акредитація органів з сертифікації систем менеджменту» для чотирьох міжнародних стандартів ISO 22000, ISO/IEC 27001, ISO 50001 та ISO 13485.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Підготовка до підписання Угоди АСАА

За результатами Третього засідання Комітету асоціації Україна-ЄС у торговельному складі (22—23 листопада 2018 року) досягнуто домовленості щодо проведення 27 лютого 2019 року Робочої групи з питань ТБТ у рамках Діалогу високого рівня між Україною та ЄС з метою проведення переговорів щодо подальших кроків з підписання Угоди АСАА, а саме, щодо офіційного оцінювання Європейською стороною готовності українських інституцій у сфері технічного регулювання, стандартизації та метрології працювати відповідно до вимог оновленої нормативної бази України.

Активізація співробітництва з країнами-торговельними партнерами України

Взято участь у 35 засіданнях двосторонніх Комісій з питань торговельно-економічного співробітництва.

Протягом 2018 року розроблено 14 проектів двосторонніх домовленостей щодо розвитку співробітництва у сфері стандартизації, метрології та оцінки відповідності з такими країнами: В'єтнамом, Польщею, Об'єднаними Арабськими Еміратами, Саудівською Аравією, Азербайджаном, Німеччиною, Ізраїлем, Португалією, Австрією, Кувейтом, Туреччиною, Білоруссю, Чехією та Литвою.

Продовжується співпраця за шістьма проектами технічної допомоги:

з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ);

за Програмою розвитку комерційного права (CDLP) США;

з Федеральним фізико-технічним інститутом Німеччини (PTB);

з Офісом ефективного регулювання (BRDO);

за Програмою створення кращого бізнес середовища (FORBIZ);

з Глобальним екологічним фондом через Організацію Об'єднаних Націй з промислового розвитку «Впровадження стандарту систем енергоменеджменту в промисловості України» (ГЕФ/ЮНІДО).

Протягом 2018 року за підтримки всіх зазначених проектів було проведено понад 15 тренінгів, семінарів, навчальних поїздок.

За сприяння GIZ створюється інформаційна платформа з питань технічного регулювання <http://techreg.in.ua>.

Протягом 2018 року проведено три Міжнародні форуми з питань технічного регулювання «Роль стандартів та технічних регламентів для забезпечення сталого розвитку економіки України в умовах глобалізації» у містах Харкові, Одесі, Києві.

ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ УКРАЇНИ ДО КІНЦЯ 2019 РОКУ

Продовження виконання 18 заходів Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, кінцевим терміном виконання яких визначено 2020 рік.

Підготовка проекту Стратегії розвитку технічного регулювання до 2025 року.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ

1) Удосконалення законодавства, а саме, супроводження чотирьох законопроектів у Верховній Раді України.

2) Зміцнення інституційної спроможності Національного органу стандартизації.

3) Перегляд переліків національних стандартів, відповідність яким надає презумпцію відповідності продукції, пов'язаних з нею процесів або методів виробництва чи інших об'єктів вимогам технічних регламентів, у зв'язку з оновленням переліків європейських стандартів.

4) Прийняття в рік не менше ніж 2000 міжнародних та європейських стандартів як національних, забезпечивши до 2022 року рівень гармонізації не менший ніж 80 %.

МЕТРОЛОГІЯ

1) Забезпечення створення трьох, удосконалення трьох та звірення двох державних первинних еталонів відповідно до Програми розвитку еталонної бази на 2018—2022 роки.

2) Погодження проекту Закону України «Про приєднання України до Міжнародної організації законодавчої метрології» із заінтересованими Центральними органами виконавчої влади та подання до Верховної Ради України.

3) Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо метрології та метрологічної діяльності» (реєстраційний № 9061 від 06.09.2018).

4) У разі прийняття Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо технічних регламентів та оцінки відповідності» (проект зареєстровано у Верховній Раді України за № 6235 від 24.03.2017) розроблення 12 проектів нормативно-правових актів у сфері метрології.

5) Здійснення уповноваження на проведення повірки засобів вимірювальної техніки 28 державних підприємств та установ, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку.

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ, ТЕХНІЧНІ РЕГЛАМЕНТИ ТА АКРЕДИТАЦІЯ

1) Забезпечення супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо технічних регламентів та оцінки відповідності» (реєстраційний № 6235 від 23.03.2017)

до його прийняття та розроблення 18 нормативно-правових актів, необхідних для реалізації його положень.

2) Забезпечення координації робіт із розроблення 39 нових та перегляду 11 технічних регламентів згідно з планом розроблення технічних регламентів на 2018 та 2019 роки.

3) Продовження удосконалення інфраструктури призначених органів з оцінки відповідності на виконання робіт згідно з технічними регламентами.

4) Забезпечення проведення моніторингу 7 призначених органів з оцінки відповідності стосовно їх відповідності вимогам до призначених органів і виконання ними своїх обов'язків, установлених Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та відповідними технічними регламентами та моніторингу Національного агентства України з акредитації.

5) Забезпечення введення у промислову експлуатацію автоматизованої системи «Технічні регламенти».

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

1) Підготовка до підписання Угоди АСAA, зокрема, виконання положень Дорожньої карти підписання Угоди АСAA.

2) Проведення 2 міжнародних форумів з питань технічного регулювання у містах Дніпрі та Львові.

Отримано / received: 07.02.2019.